

Sprawozdanie z Konferencji Naukowej Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w Słupsku

W dniach 5-7 września 2016 odbyła się doroczna konferencja Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. W tym roku konferencja miała miejsce w Słupsku, w budynku Instytutu Neofilologii Akademii Pomorskiej, a tematem wiodącym konferencji były „Różnice indywidualne w nauczaniu i uczeniu się języków obcych”. Oficjalnego otwarcia konferencji w kolejności dokonali: prof. AP dr hab. Adriana Biedroń, Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego, prof. AP dr hab. Danuta Gierczyńska, Prorektor AP, prof.dr hab. Daniel Kalinowski, Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego AP, prof. zw. dr hab. Mirosław Pawlak, Przewodniczący Zarządu Głównego PTN. Otwarcia obrad towarzyszyła miła uroczystość wręczenia medalu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego profesor Halinie Widle z Uniwersytetu Śląskiego przyznanego przez Kapitułę Medalu im. Ludwika Zabrockiego.

Konferencja rozpoczęła się wykładem plenarnym prof. Mirosława Pawlaka na temat „Dynamiczny charakter zmiennych indywidualnych – wyzwania badawcze i implikacje dydaktyczne”. Prelegent omówił sposoby uwzględniania dynamicznego charakteru zmiennych indywidualnych w projektach badawczych oraz ich wpływ na proces indywidualizacji kształcenia w klasie języka obcego i poza nią. Kolejny wykład plenarny wygłosiła prof. zw. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj, który dotyczył „Indywidualizacji w kształceniu językowym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”. Profesor Karpińska-Szaj przedstawiła różne ujęcia indywidualizacji w dydaktyce językowej oraz warunki niezbędne do spełnienia w celu zminimalizowania ryzyka przypadkowości powodzenia podejmowanych działań edukacyjnych. Po każdym z wykładów zadawano pytania związane z głównymi tezami wystąpień.

Obrady popołudniowe odbywały się w czterech sekcjach. Przed przerwą obiadową były to wystąpienia w ramach następujących bloków tematycznych:

Konceptualizacje, kompetencje pod przewodnictwem prof. Haliny Widły: dr Izabela Orchowska: „O dyskursywnych przejawach indywidualizmu i autonomii intelektualnej polskich glottodydaktyków w konceptualizowaniu pojęcia kompetencja”, dr hab. Ariadna Strugielska: „Profil konceptualny jako wskaźnik stylu kognitywnego uczących się języka angielskiego jako obcego”, prof. Urszula Paprocka-Piotrowska: „Czy w języku obcym opowiadamy tak samo jak w języku ojczystym?”;

Gotowość komunikacyjna pod przewodnictwem prof. UO dr hab. Ewy Piechurskiej-Kuciel: prof. Mirosław Pawlak i dr Anna Mystkowska-Wiertelak: „Czynniki kształtujące gotowość komunikacyjną w klasie językowej”, mgr Monika Lis: „Kompetencja narracyjna jako szczególny aspekt gotowości komunikacyjnej. Na przykładzie osób uczących się języka polskiego jako obcego pochodzących z kręgu Azji Wschodniej”, dr Izabela Bawej: „Mechanizm lęku komunikacyjnego w przestrzeni społecznej na przykładzie lęku językowego”;

Konteksty nauczania pod przewodnictwem prof. UAM dr hab. Danuty Wiśniewskiej: prof. UAM dr hab. Marzena Blachowska-Szmigiel: „Wspieranie procesu *empowerment* ucznia języków obcych w kontekście nauczania zinstytucjonalizowanego. Możliwości, wyzwania i ograniczenia”, dr Maria Bogucka: „Różne poziomy refleksji studentów lingwistyki

stosowanej: Implikacje dla myślenia krytycznego”, dr Joanna Kic-Drgas: „Przebieg kariery zawodowej nauczycieli języków specjalistycznych”;

Głos studenta pod przewodnictwem dr Aleksandry Wach: dr Izabela Marciniak: „Wpływ samooceny na decyzję podjęcia studiów filologicznych od poziomu A1”, dr Dorota Pudo „Subiektywne teorie na temat uczenia się języka obcego przez studentów romanistyki”, prof. UZ dr hab. Joanna Zawodniak i dr Mariusz Kruk: „Nuda a praktyczna nauka języka angielskiego”.

Po przerwie obiadowej wystąpienia w czterech sekcjach obejmowały:

Strategie pod przewodnictwem prof. UAM dr hab. Krystyny Drożdżał-Szelest: dr Jakub Bielak i dr Anna Mystkowska-Wiertelak: „Wpływ treningu strategicznego na użycie strategii afektywnych i poziom lęku językowego/egzaminacyjnego wśród studentów filologii angielskiej”, mgr Jakub Przybył: „Determinanty wyboru strategii uczenia się języka angielskiego przez studentów UAM”, mgr Klaudia Chmielewska i mgr Malwina Małowska: „Strategie uczenia się języka angielskiego a osobowość – wnioski z badania”;

Czynniki indywidualne pod przewodnictwem prof. AP dr hab. Adriany Biedroń: dr Joanna Sobańska-Jędrych: „Obserwacja nauczycielska jako metoda identyfikowania uczniów uzdolnionych językowo”, mgr Damian Szczepański: „Inteligencja kinestetyczna a uczenie się i nauczanie języka obcego”, mgr Katarzyna Zychowicz: „Metody badania werbalnej pamięci roboczej”;

Konteksty uczenia się pod przewodnictwem dr Jolanty Kniei: mgr Joanna Michalska: „Problemy metodologiczne badań różnic indywidualnych na przykładzie kwestionariuszy stylów uczenia się”, dr Daria Łęska-Osiak: „Znajomość języka obcego jako klucz do awansu zawodowego i służby poza granicami kraju – rola motywacji w uczeniu się języków obcych oficerów marynarki wojennej”, mgr Ilona Kadys: „Imigranci we włoskiej szkole i ich specjalne potrzeby edukacyjne”;

Uczeń dorosły, uczeń dojrzały pod przewodnictwem dr hab. Anny Jaroszewskiej: dr hab. Iwona Janowska i mgr Mariola Fiema: „Glottogeragogika a nauczanie języka polskiego jako obcego – analiza podręczników”, dr Marek Derenowski: „Zwiększanie motywacji do uczenia się języka angielskiego wśród studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku”, mgr Katarzyna Morena: „Lęk językowy u osób dorosłych. Studium przypadków i sposoby radzenia sobie z lękiem językowym”.

Po całym dniu obrad uczestnikom konferencji zaproponowano wycieczkę autokarową do Ustki. Ponieważ pogoda w tym dniu dopisała, wyjazd do Ustki i spacer nad morzem okazał się, zdaniem wielu osób, relaksującym punktem programu konferencji.

Kolejny dzień konferencji otworzył Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, podczas którego wybrano nowy Zarząd Główny. Nową Przewodniczącą Zarządu PTN została prof. zw. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj, Sekretarzem dr Małgorzata Bielicka, Redaktor Naczelną *Neofilologa* prof. dr hab. Urszula Paprocka-Piotrowska, Skarbnikiem dr Radosław Kucharczyk. Wiceprzewodniczące to prof. UAM dr hab. Krystyna Drożdżał-Szelest i dr Ewa Andrzejewska, a członkowie Zarządu to: dr hab. Anna Jaroszewska, dr hab. Iwona Janowska, dr Jolanta Knieja, prof. zw. dr hab. Mirosław Pawlak, dr hab. Anna Seretny i dr Dorota Werbińska.

Po wyborach Zarządu Głównego odbyły się dwa wystąpienia plenarne wygłoszone przez dr hab. prof. UO Ewę Piechurską-Kuciel oraz prof. AP dr hab. Adrianę Biedroń. Profesor Ewa Piechurska-Kuciel przedstawiła zagadnienie „Otwartość na doświadczenia jako predyktor gotowości komunikacyjnej w języku obcym”, zaś wystąpienie plenarne prof. Adriany Biedroń było na temat „Poznawcze czynniki indywidualne w nauczaniu języków obcych. Badania naukowe a praktyka”. Po obu wykładach plenarnych nastąpiła krótka dyskusja.

Następnie kontynuowano obrady w trzech sekcjach tematycznych:

Specjalne potrzeby edukacyjne pod przewodnictwem dr. Marka Derenowskiego: dr Małgorzata Jedynak: „Wykorzystanie techniki pogłębionego wywiadu do badania zjawisk psychologicznych wśród niedowidzących i niewidomych uczniów języka obcego”, dr Monika Janicka: „Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcji języka obcego – rola środowiska szkolnego w realizacji koncepcji inkluzji”, mgr Barbara Kyrz: „Dziecko dwujęzyczne jako uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych”;

Różnojęzyczność pod przewodnictwem prof. Joanny Zawodniak: mgr Anna Grabowska: „Wybrane różnice indywidualne a cechy użytkowników języków obcych sprzyjające komunikacji różnojęzycznej”, dr Radosław Kucharczyk: „Rola kontekstu społecznego oraz czynników indywidualnych w rozwijaniu kompetencji różnojęzycznej. Przypadek polskich gimnazjalistów”, dr hab. Anna Seretny: „Mozaika językowo-kulturowa, czyli nauczanie polszczyzny w środowisku endolingwalnym”;

Nauczyciel, kandydat na nauczyciela pod przewodnictwem dr Doroty Werbińskiej: dr Augustyn Surdyk: „Obraz nauczyciela we współczesnym filmie fabularnym na tle teorii stylów nauczania”, dr Joanna Nawacka: „Wpływ postawy nauczyciela na efekty procesu nauczania języka obcego w szkole wyższej”, dr Joanna Pitura: „Wspieranie rozwoju zawodowego studentów-praktyków poprzez blogowanie”.

Po przerwie obiadowej obrady kontynuowano w następujących grupach tematycznych:

Osobowość pod przewodnictwem dr Jolanty Kniei: dr Katarzyna Kodeniec: „Świadomość cech osobowości studenta a ocena jego umiejętności”, dr Iwona Kowal: „Indywidualne profile uczniów w trakcie nauki języka obcego”, dr Maciej Smuk: „Pisemna autonarracja w badaniu różnic indywidualnych w glottodydaktyce”;

Konteksty nauczania pod przewodnictwem dr Małgorzaty Baran-Łucarz: dr Ewa Andrzejewska: „Kształcenie zróżnicowane ze względu na płeć – nauka języków w szkołach”, Małgorzata Tetiurka: „Rola nowoczesnych technologii w procesie zwiększania motywacji i ćwiczenia umiejętności mówienia w języku obcym”, dr Małgorzata Spychała: „Uczeń i nauczyciel w przygotowaniach do olimpiady językowej – doświadczenia, wyzwania i rekomendacje na podstawie sześciu edycji Olimpiady Języka Hiszpańskiego”;

Kompetencje przyszłych nauczycieli pod przewodnictwem dr. Marka Derenowskiego: prof. UW dr hab. Jolanta Sujecka-Zajac: „Rola mediacji dydaktycznej w rozwijaniu warsztatu poznawczego ucznia na lekcji języka obcego”, dr Magdalena Witkowska: „Kompetencja językowa kandydatów na nauczycieli języka obcego: oczekiwania a fakty”, dr Anna Szczepaniak-Kozak i dr Emilia Wąsikiewicz-Firlej: „Rola różnic indywidualnych w nabywaniu kompetencji pragmatycznej przez nauczycieli języka angielskiego”.

Ostatnie trzy bloki tematyczne w drugim dniu konferencji obejmowały:

Motywacja pod przewodnictwem dr Anny Szczepaniak-Kozak: dr Małgorzata Baran-Łucarz: „Diagnoza motywacji do uczenia się języka angielskiego polskich uczniów klas drugich szkoły podstawowej”, dr Agnieszka Kurzyńska: „Po co nam języki obce, czyli o braku motywacji wśród studentów neofilologii”, dr hab. Maciej Mackiewicz: „Metodologia badań motywacji interkulturowej u uczących się języka obcego”;

Konteksty nauczania pod przewodnictwem dr Emilii Wąsikiewicz-Firlej: dr Melanie Ellis: „Różnice indywidualne w uczeniu się języków obcych w wiejskiej szkole gimnazjalnej”, dr Małgorzata Bielicka: „Poziom kompetencji językowej małych dzieci uczęszczających do palcówek dwujęzycznych”, dr Aleksandra Wach: „Rola języka ojczystego w uczeniu się gramatyki języka obcego z perspektywy ucznia”;

Rozwój zawodowy nauczyciela pod przewodnictwem dr Jolanty Kniei: dr Dorota Werbińska: „Interpretacyjne repertuary nauczycieli języka angielskiego podczas egzaminu na stopień awansu zawodowego”, dr Agnieszka Dzieciół-Pędich: „Blogi i fora jako narzędzia rozwoju zawodowego nauczycieli języka angielskiego biznesowego”, mgr Monika Michalak: „Rola nauczyciela języka angielskiego w pracy z uczniami w wieku gimnazjalnym, u których stwierdza się trudności w nauce języków obcych (na przykładzie języka angielskiego).”

Ten pracowity dzień zakończył się bankietem zorganizowanym w restauracji „Gościniec Młyn Słupski” dla wszystkich uczestników konferencji.

Trzeci i ostatni dzień konferencji otworzył wykład plenarny dr hab. Anny Jaroszewskiej na temat „O zawłóściach systemu edukacji, indywidualnych różnicach kadry zarządzającej i wykonawczej kadry szkolnej oraz sprzyjającym środowisku obcojęzycznego kształcenia najmłodszego pokolenia Polaków”. Prelegentka wykazała, że na przyjazne środowisko kształcenia, także obcojęzycznego, wpływ mają czynniki pozornie niezwiązane z interesującym glottodydaktyków procesem nauczania/uczenia się języka obcego, skoncentrowane na kontekście, a nie tylko na samym procesie i jego postaciach, tj. nauczycielu i uczniu. Drugim wykładem plenarnym tego dnia było wystąpienie prof. zw. dr hab. Hanny Komorowskiej, która przedstawiła referat pod tytułem „Język i tożsamość. Język ojczysty, drugi i obcy a sukcesy i niepowodzenia szkolne”. Przedmiotem rozważań były autoidentyfikacje, identyfikacje dokonywane przez innych, stereotypy oraz wpływ, jaki te kwestie mają na poziom biegłości w języku ojczystym, drugim i obcym. Na środowiskowych wystąpieniach plenarnych byli także obecni pomorscy nauczyciele języków obcych. Wyrazem zainteresowania nauczycieli są podziękowania przysłane organizatorom po zakończeniu konferencji, zwłaszcza za możliwość uczestniczenia w wykładzie prof. Komorowskiej.

W ciągu ostatniego dnia konferencji kontynuowano obrady w dwóch blokach tematycznych:

Technologie informacyjne pod przewodnictwem dr Joanny Pitury: dr Joanna Górecka: „Uczenie się w interakcjach grupowych online a narzędzia umożliwiające opis i ocenę indywidualnych działań rozmówców”, mgr Sylwia Twardo: „Strategie czytania tekstów online a skuteczność nauki na kursach komplementarnych”, mgr Joanna Liskowska-Sikora: „Zależność między poziomem autonomii studenta a zastosowaniem metody *blended learning* w nauczaniu języków obcych na uczelni technicznej”;

Nauczyciel, uczeń, kontekst pod przewodnictwem prof. UW dr hab. Jolanty Sujeckiej-Zajac: dr Magdalena Białek: „Role i zadania nauczycieli języków obcych wobec współczesnych

potrzeb edukacyjnych”, mgr Beata Łazarska: „Studenci programu Erasmus+ pomiędzy dwiema kulturami. Indywidualne potrzeby i oczekiwania a rzeczywistość. Próby osiągnięcia kompromisu”, dr Katarzyna Kwiek: „Osobowość studenta filologii romańskiej a praktyczne zastosowania typologii Myersa-Briggsa”.

Ponadto, pod przewodnictwem dr Doroty Werbińskiej, zorganizowano dwa warsztaty dla czynnych nauczycieli języków obcych, absolwentów AP i/lub nauczycieli przyjmujących studentów AP na praktyki do swoich szkół. Warsztaty pod tytułem „ABC nauczania wymowy języka obcego” przeprowadziła dr Małgorzata Baran-Łucarz, zaś warsztaty na temat „Trening strategiczny w edukacji szkolnej: role strategii metakognitywnych i afektywnych” zrealizowała prof. UAM dr hab. Krystyna Drożdżiał-Szelest.

Oficjalnego zamknięcia konferencji dokonała prof. AP dr hab. Adriana Biedroń. Przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, prof. Katarzyna Karpińska-Szaj, poinformowała zebranych, że przyszłoroczna konferencja, poświęcona innowacjom w nauczaniu i uczeniu się języków obcych, odbędzie się w Olsztynie.

Dorota Werbińska